

عنوان مقاله:

آت اکولوژی جاشیر (Prangos ferulacea) در استان کردستان

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 14، شماره 2 (سال: 1386)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

جمال حسنی - عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان کردستان

امرعلی شاهمرادی - عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

خلاصه مقاله:

یکی از گونه های ارزشمند جنس جاشیر (Prangos) در استان کردستان، گونه *P. ferulacea* است که در سطح وسیعی از مراتع رویش دارد. این تحقیق با هدف بررسی بوم شناختی فردی این گونه از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۳، در چهار رویشگاه شبان و آریز (سنندج)، خان (بانه) و درکی (مریوان) در استان کردستان انجام شد. برای انجام این تحقیق با استفاده از نقشه های توپوگرافی مقیاس ۱:۵۰۰۰۰ کردستان محدوده رویشگاهها و وضعیت فیزیوگرافی رویشگاههای مورد بررسی تعیین گردید. ارزیابی شاخصهای پوشش تاجی، تراکم و زادآوری جاشیر و گیاهان همراه، در پلاتهای مربع شکل ۲×۲ متر در راستای خطوط ترانسکت انجام شد. فنولوژی گیاه در هر رویشگاه تعیین و ارزش رجحانی گیاه نیز در مراحل مختلف رشد توسط دامهای موجود در منطقه بررسی گردید. مطالعه خاک شناسی رویشگاهها با حفر پروفیل و ارسال نمونه خاک به آزمایشگاه انجام و برای بررسی سیستم ریشه، نیز ۴ گیاه کامل از خاک خارج و خصوصیات ریشه ارزیابی گردید. برای بررسی وزن هزاردانه، فصل کاشت و عمق کاشت، مقداری بذر جمع آوری و در فصل بهار و پاییز در عمقهای ۲، ۴، ۶، ۸ و ۱۰ سانتیمتر کاشت گردید. نتایج نشان داد، این گونه در شیبهای شمال و شمال غربی مناطق کوهستانی و در دامنه ارتفاعی ۱۸۰۰ تا ۲۹۰۰ متر از سطح دریا استقرار دارد. رویشگاههای مختلف از نظر پوشش تاجی تفاوت معنی دار با هم نداشتند، ولی از نظر تراکم و میزان زادآوری متفاوت بودند. بالاترین تراکم گیاه با تعداد ۷/۱۶ پایه در رویشگاه درکی (مریوان) و کمترین تراکم ۵/۶ پایه در ۴ مترمربع در آریز (سنندج) ثبت شد. وزن هزار دانه بذر ۲۱۲ گرم بود، رویشگاه شبان (سنندج) با میانگین ۱/۳ کمترین و درکی (مریوان) با میانگین ۳/۱۳ نهال در ۴ مترمربع بیشترین میزان زادآوری را به خود اختصاص دادند. مراحل فنولوژی گیاه در همه رویشگاهها نسبتا یکسان و از اوایل فروردین رشد گیاه آغاز و در اواسط مردادماه خاتمه می یابد. بررسی ارزش رجحانی گیاه نشان داد که در هیچ یک از مراحل رشد، دام از این گونه استفاده نمی کند و فقط به صورت علوفه خشک زمستانه از آن استفاده می شود. کاشت بذر این گونه در فصل پاییز و در عمق ۴ سانتیمتر، موفقیت بیشتری دارد.

کلمات کلیدی:

آت اکولوژی، جاشیر، فنولوژی، استان کردستان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1634781>

